

**Візняк А.Е.**  
*студентка філософського факультету  
Київського національного університету  
імені Тараса Шевченка*

## **ІНФОРМАЦІЙНІ ВІЙНИ ЯК ФЕНОМЕН ПОСТІДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА**

Термін «постправда» став словом 2016 року згідно з Оксфордським словником та означав ситуацію, в якій об'єктивні факти менш важливі для формування громадської думки, ніж звернення до емоцій та особистих переконань. Таким чином, за останні роки межі між істиною та вимислом все більше стираються.

Часто постправду розглядають як пропаганду, яка змушує людей сприймати всі політичні ситуації однобоко, ставати все більш апатичними до пошуку альтернативних джерел інформації. З іншого боку, пост правду розглядають як відсутність довіри до експертів та влади. В таких умовах інформаційні війни набирають популярності та стають одним з основних методів політичної боротьби.

Психологічний підхід до дослідження інформаційних війн досліджує механізми впливу на психологічні процеси індивідів, що викликає зміни в ментальній сфері, визначає корекцію логіки сприйняття та відповідної йому політичної поведінки. Геополітичний підхід дозволяє розглянути основні методи сучасної світової політики для досягнення політичної та економічної влади в мирний період.

Конфліктологічна парадигма спрямована на адекватну оцінку стратегічного значення інформації у досягненні домінуючих позицій як результату боротьби за владу, ресурси та політичний статус. Системний підхід дає релевантний інструментарій для комплексного дослідження інформаційної війни з урахуванням тісного взаємозв'язку її окремих елементів,

їх рефлексії на дестабілізуючі фактори і тактику в рамках наступальних стратегій [5, а 3].

У 1989 році В. Лінд запропонував концепцію періодизації поколінь війни. Війна першого покоління основана була на лінійній тактиці і тактиці колон, що дозволило максимізувати озброєну силу. В війні другого покоління масована вогнева потужність замінила роль військової маси. До останнього часу саме вона була базовою для армії США. Війна третього покоління базувалася на маневрі[6].

Четверте покоління війни Лінд характеризує такими рисами: децентралізація, втрата державної монополії на війну, ініціатива, повернення до війни культур, криза легітимності, прогноз війн на територіях багатьох країн.

Інформаційна війна являється цілісною технологією, спрямованою на досягнення гуманітарного підкорення деяких груп людей іншими. Вона є продуктом постіндустріального суспільства і обумовлена неможливістю глобальних військових конфліктів, які можуть знищити планету [7, а 14-15].

Концепція постіндустріального суспільства передбачає існування інформаційного суспільства, в якому активно використовуються інформаційні та інформаційно-комунікативні технології у різних сферах життя. Інформація як комплекс відомостей та знань про навколишній світ, методи її передачі (технології), а також процес її розповсюдження стають важливими інструментами функціонування суспільства [1, с.58].

В сучасних умовах науково-технічного прогресу, розвитку інформаційних технологій та засобів комунікації в соціогуманітарних науках відбувається теоретико-методологічне зміна концепції політичного конфлікту, його основних форм та інструментів. Об'єктивно складені реальності соціально-політичних процесів обумовили також зміну та зміну змісту політичного конфлікту.

Активна фаза протистояння супроводжується проведенням

агресивної інформаційної кампанії, спрямованої на досягнення та утримання інформаційної переваги однієї сторони над іншим шляхом надання специфічного інформаційно-психологічного та інформаційно-технічного впливу на державну систему прийняття рішень.

Інформаційна війна - це цілеспрямовані дії, що вживаються для досягнення інформаційної переваги шляхом заподіяння шкоди інформаційним, інформаційним процесам та інформаційним системам противника при одночасній захисту власної інформації, інформаційних процесів та інформаційних систем[2,с.112].

Отже, в епоху постправди влада над знаннями та інформацією стає вирішальною в управлінні суспільством, відводячи на другий план вплив грошей і державного примусу. Інформаційні війни мають на меті контролювати інформаційний простір, використовувати контроль за інформацією для ведення інформаційних атак на ворога, підвищити загальну ефективність військових сил за допомогою масштабного використання військових інформаційних функцій.

### **Список використаних джерел:**

1. І.Белл Д. Социальные рамки информационного общества / Дэниэл Белл. - Москва, 1986.
2. 2.Белоножкин В., Остапенко Г. Информационные аспекты противодействия терроризму / В. Белоножкин, Г. Остапенко. - Москва: Горячая линия-Телеком, 2009.
3. 3.Бурдые П. О телевидении и журналистике / Пьер Бурдые. - Москва, 2002.
4. 4.Крутских А., Федоров А. О международной информационной безопасности / А. Крутских, А. Федоров. - Москва: Слово, 2008.
5. 5.Кунакова Л. Информационная война как объект научного анализа [электронный ресурс] / Л. Кунакова - Режим доступа: [http://scjournal.ru/artides/issn\\_1993-](http://scjournal.ru/artides/issn_1993-)

5552\_2012\_6\_30.pdf

6. 6.Линд У. К войнам четвертого поколения [электронный ресурс] / У. Линд - Режим доступа до ресурсу:  
[www.redstar.ru/mdex.php/newspaper/item/8003-k-voznam-chetyj-ortogo-pokoleniya](http://www.redstar.ru/mdex.php/newspaper/item/8003-k-voznam-chetyj-ortogo-pokoleniya)

7. 7.Михальченко И. А. Информационные войны на рубеже XXI века / И. А. Михальниченко. - 1998. - № 3

8. 8.Почепцов Г. Г. Психологические войны / Георгий Георгиевич Почепцов. - Киев, 2000.